

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

VIII. De Origenis audaci facinore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

eula conjicitur. Cumque quidam in domino fratres eum adiissent, & causam subita illius atque insperare conversionis interrogarent, dixisse fertur, Potamianam tertio post martyrium die, noctu sibi assistentem coronam capiti suo imposuisse, dixisseque se ipsius causa Dominum orasse, atque id quod petierat impetrasse: nec diu postea ipsum ad superos migraturum. Posthac signaculo Domini a fratribus accepto, postridie Christum gloriose confessus, capite truncatus est. Plures quoque alii ex Alexandrinis civibus, eodem tempore ad fidem Christi subito transiisse memorantur, quos scilicet Potamiana in somnis apparens ad id faciendum provocaverat. Verum de his haecenus.

CAPUT VI.

De Clemente Alexandrino.

Vide
Niceph.
l. 4. c. 33.

Per idem tempus Clemens qui Pantano successerat, apud Alexandriam catechumenorum institutioni adhuc praeerat: adeo ut auditor ejus etiam puer fuerit Origenes. Hic porro Clemens in primo *σρωματίων* libro ordinem temporum describens, obitu Imperatoris Commodi computationem suam circumscribit. Ex quo apparet, Severi Augusti ejus nunc temporis exponimus principatu, haec Volumina ab eo fuisse elaborata.

CAPUT VII.

De Iuda Scriptore.

Vide
Niceph.
l. 4. c. 35.

Eodem tempore alius quoque Scriptor Judas, de septuaginta apud Daniele septimanis differens, ad decimum usque annum Imperii Severi supputationem temporum perducit. Qui etiam decantatum illum Antichristi adventum jam tum imminere existimabat. Adeo commota tunc adversus nostros persecutio multorum animos vehementer conturbaverat.

CAPUT VIII.

De Origenis audaci facinore.

Huc refer
Niceph.
c. 8. l. 5.

Interea Origenes dum catechumenis apud Alexandriam instituendis vacaret, facinus aggreditur, quod minus perfecti sensus, & juvenilis cujusdam

τῷ ἡμετέρῳ Θεῷ ἀδελφῶν ὡς ἀντὶ τὸν ἀφαιρούμενον
καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ἀπορίας καὶ τοῦ ἀδύνατον εἶναι
μῆς πιθανοῦ ὡς λέγεται εἰπεῖν, ὡς ἀπὸ τῆς
λαμψύρας τοῦ ὕψους ἡμέρας ὅς μαρτυροῦνται
νικητῶς τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐφάνη αὐτῷ τῇ κεφαλῇ
περιβεῖσθαι, φαίνεται ὡς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ τὸν Κύριον, καὶ τῆς ἀξιώσεως τῆς ὑπερβαίνουσας
ὅτι καὶ μακρόν τε αὐτὸν ὡς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς
τέτοις τῷ ἀδελφῶν τῆς ἐν Κυρίῳ σφραγισ-
δος μετὰ δόξης αὐτοῦ, τῇ μελέτῃ τῆς ἡμετέρας
τῆς Κυρίου διαπέρας μαρτυρίῳ, τῷ καὶ τῇ
λήν δὸς ἐμνήσθη. καὶ ἄλλοι ὅτι πλείους τῶν καὶ
λεξάνδρου, ἀπὸ τῶν καὶ Χριστοῦ λόγων, ὡς
σελθεῖν καὶ τὰς δεξιὰς αὐτοῦ ἰσορροπῆσαι. ὡς
καὶ ὕπνος τῆς Ποταμίας τοῦ Θεοῦ φανείσης καὶ
τὸν Θεὸν λόγον ὡς ἀπὸ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ
ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὡς ἐξέχεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5.

Περί Κλήμεντος καὶ Ἀλεξάνδρου.

Πάντα τὰ ὅτι Κλήμης διαδέχεται, καὶ
καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἡγήσεως εἰς τὸν
νοῦ καὶ καθήκοντος ὡς καὶ τὸν Ὁριζῶν
φοιτητῶν αὐτοῦ παῖδας ὅτι καὶ ἡμεῖς. τῇ γὰρ
τῶν σρωματίων περὶ μαλακίας ὁ Κλήμης ὡς
μνηματίζομενος, καὶ ὁ πρῶτον σύγγραμ-
ματικὸν ἐκτέλεσεν ὡς γραφὴν, εἰς τὴν Κορινθίαν
τελευτήσαν ὡς ἐν τῇ γραφῇ τῶν χρόνων, ὡς εἶναι
φές, ὅτι καὶ Σεβήρον αὐτῷ πεπρόντο ταῦτα
δᾶσμά, ὡς τὰς χρόνας ὁ παρὼν ἰσορροπῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 7.

Περί τῆς συγγραφῆς.

ΕΝ τῷ καὶ Γάδας συγγραφέων ἑτέρῳ
εἰς τὰς πρὸς τὸν Δανιὴλ ἐξδομήκοντα
δομάδας ἐν τῇ γραφῇ διαλεχθεὶς, ἐπὶ τῷ
καὶ τῷ Σεβήρῳ βασιλείας ἰσχυρῶς τὴν
γραφίαν ὡς καὶ τὴν ἡμετέραν ἐν τῇ
παρεσίᾳ, ἥδη τότε πλησιάζειν ὡς ἐπὶ τῷ
δρῶς ὡς καὶ ἡμεῖς τότε διωγμὸν κινήσας, τῶν
πολλῶν ἀναστρέφει διανοίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περί τῆς τοῦ μετέωρου Ὁριζῶντος.

ΕΝ τῷ καὶ τῆς καὶ ἡγήσεως ἐπὶ τῆς
ἐξ ἀνδρείας τῆς ἐργον ἐπιτελεῖν τῷ Ὁριζῶν-
τι περὶ τὸ πᾶν διαπέρας καὶ, φέρων μὲν
ἀτελεῖ.

SEVERUS.

ἀτελῆς καὶ νεανικῆς. πίστεως γε μὴν ὁμῶς καὶ
 σωφροσύνης μέγιστον δέῖμα φερέχον. τὸ γὰρ
 εἶναι Εὐνῆχοι οἱ πῖνες εὐνέχισαν ἑαυτοὺς διὰ
 τὴν βασιλείαν τῶν ἑσθίων, ἀπλῆστερον καὶ
 νεανικώτερον ἐκλαβὼν, ὁμῶς μὲν σωτήριον
 φωνῇ δοποπῆρην οἰόμενοι. ὁμῶς ὅ καὶ διὰ
 τὸν ὅτι τὴν ἡλικίαν ὄντα, μὴ ἀνδράσι μόνον, καὶ
 γυναιξὶ ὅ τὰ θεῖα περὶ μελεῖν. ὡς ἂν πᾶ-
 σαντῶν πρὸς τοῖς ἀπίστοις αἰχρᾶς διαβολῆς
 ὑπόνοιαν δοποκλείσειε, τὴν σωτήριον φωνὴν
 ἔργοις ὑπετελέσαι ὠρμήθη, τὰς πολλὰς τῶν
 ἀμφ' αὐτὸν γνωρίμων διαλαθεῖν φρονήσας.
 οὐκ ἦν δὲ ἄρα δυνατὸν αὐτῷ καὶ περὶ βελο-
 μῶν, τοσέτων ἔργων ὑπεκρύπτειν. γνῶς δὲ ἴτα
 ὕστερον ὁ Δημήτριος, ἅτε τῆς αὐτοῦ διατρι-
 βῆς περὶ τὴν αἰσθητικὴν ἐκείνης, ἐν μάλα μὲν αὐτὸν δοποτα-
 μῶν τὴν τολμήμα. τὴν δὲ γε περὶ το-
 μῶν καὶ τὸ γνήσιον αὐτῷ τὴν πίστεως ἀποδείξαι-
 μῶν, παρρῆν αὐτῷ περὶ ἀρετῆς εἶναι. καὶ νῦν
 μάλλον ἐχέον αὐτὸν τὴν καὶ ἡγήσεως ἐργα-
 παρορμῶν. ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ ὄντα, τοιοῦτος πρὸς
 τὴν μακροῦς ὅ χρόνος ὕστερον ὁ αὐτὸς ὄρων ἐν
 πρᾶξιν αὐτῶν μέγαν τε καὶ λαμπρὸν καὶ πρὸς πᾶ-
 σαν οὐκ ἐβέβαιον. ἀνθρώπινον πρὸς πεπονθῶς,
 τοῖς ἀνὰ τὴν οἰκονομίαν Ἐπισκόποις καὶ
 γράφειν ὡς ἀποπώταται τὴν πρᾶξιν αὐτῶν
 τὰ ἐπεράτο. ὅτε τῶν καὶ Παλαιστίνην οἱ μά-
 λιστα δόκιμοι καὶ διατριβήσας Καισαρείας
 τε καὶ Ἱερουσαλὴμ Ἐπίσκοποι, πρὸς ἐβείων τὸν Ὀ-
 ριγῆν καὶ τὰ ἀνωτάτω τῆς αἰῶνος εἶναι δοκι-
 μάσας, χεῖρας εἰς πρὸς ἐβείων αὐτῶν τεθεί-
 κασι. τῶν καὶ αὐτῶν, ὅντα εἰς μέγα δόξης περὶ
 εἰδὼν αὐτῶν, ὄνομα τε πρὸς τοῖς παλαιῶν
 πᾶσιν ἀνθρώποις, καὶ κλέος δρετῆς καὶ σοφίας
 ἐσμικρὸν κλησαμένους, μηδὲ μιᾶς ἀλλῆς ἐν-
 πορῶν ὁ Δημήτριος καὶ κατηγορίας, τῆς πα-
 λαίᾳ ἐν παιδὶ γεγονίας αὐτῷ πρᾶξεως δει-
 νὴν ποιῆται διαβολὴν. συμπεριλαβεῖν τολμή-
 σας τὰς κατηγορίας, τὰς ἐπὶ τὸ πρὸς ἐβείων
 αὐτὸν περὶ αἰσθητικῶν. ταῦτα μὲν οὖν
 μικρὸν ὕστερον ἐπράχθη. τότε γε μὴν ὁ Ὀρι-
 γῆς ἐπὶ τῆς Ἀλεξανδρείας τὸ τῆς θείας δι-
 δασκαλίας ἔργον εἰς ἀπαύτως ἀφυλάκτως
 τὰς περὶ αὐτοῦ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν ἐπε-
 τέλει. τοῖς θεοῖς ἀόκνως μαθήμασι, καὶ
 τοῖς ὡς αὐτὸν φοιτῶσι, τὴν πᾶσαν ἀναπ-
 τῆς σχολὴν. ἐπὶ δὲ καὶ ὁκτώ ἔτεσι τὴν

A audacia possit videri: fidei tamen &
 continentia maximum in se specimen
 continet. Nam cum verba illa, Sunt
 quidam eunuchi qui seipso castrave-
 runt propter Regnum caelorum: sim-
 plicius ac juvenilius accepisset, partim
 ut Servatoris nostri Verbum adimple-
 ret, partim ut omnem obsceni rumoris
 & calumniae occasionem infidelibus ad-
 imeret, eo quod ipse aetate juvenis non
 solum viris sed & feminis divinae fidei
 praecepta tradebat, dictum Servatoris
 re ipsa exsequi adortus est. Providerat
 quidem ut plerisque familiarium suo-
 rum ea res lateret. Verum ille, quam-
 vis maxime id vellet, tantum facinus
 occultare non potuit. Itaque Deme-
 trius cum rem illam utpote ecclesiae e-
 jus episcopus, postea comperisset, ju-
 venis audaciam vehementer admiratus
 est. Ac primum quidem alacritatem
 animi & fidei sinceritatem in eo collau-
 dans, bono animo esse iussit: utque
 tanto majore cura instituendis cate-
 chumenis vacare pergeret cohortatus
 est. Ac tum quidem Demetrius erat e-
 jusmodi. Sed non multo post tempore,
 cum eum prosperis successibus in dies
 augeri, & magnum jam atque illustrem
 omnium sermonibus celebrari videret:
 humani quidpiam passus, literis ad om-
 nes ubique terrarum episcopos scri-
 ptis, facinus illud Origenis proscinde-
 dere tanquam absurdissimum cepit.
 Quippe probatissimi & maxime infi-
 gnes apud Palaestinam antistites, Ca-
 sariensis scilicet & Hierosolymitanus,
 cum Origenem prerogativa & supre-
 mi honoris apice dignum judicassent,
 manus ei imponentes, Presbyterum
 ordinaverant. Tunc igitur cum Ori-
 genes ingenti gloria floreret, & apud
 cunctos ubique mortales virtutis ac sa-
 pientiae causa maximum nomen esset
 consecutus: Demetrius quando nihil
 aliud habebat quod ei objiceret, fa-
 cinus illud quod adolescens olim pa-
 traverat, gravissime criminatus est;
 illos etiam qui eum ad presbyterii ho-
 norem exexerant, accusationibus suis
 conatus involvere. Et haec quidem
 aliquanto post gesta sunt. Tunc au-
 tem Origenes Alexandriae opus sibi in-
 junctum peragens, cunctis ipsum ad-
 euntibus, libere jam & absque ullo im-
 pedimento Verbum Dei diu nocturne
 praedicabat; divinis disciplinis suisque
 auditoribus tempus omne promptis-
 simè impendens. Interea cum Seve-
 Dd

rus decem & octo annis Imperium tenuisset, Antoninus filius in ejus locum successit. Qua tempestate Alexander unus ex eorum numero qui in persecutione fortiter certaverant, & qui post gloriosa confessionis certamina divina Providentiâ fuerant reservati, quem nos Hierosolymorum Episcopum fuisse paulò ante retulimus: ob insignem Christianorum fidei confessionem ad supradictum episcopatum promotus est: Narcisso qui prius ibi fuerat episcopus, adhuc superstitite.

CAPIT. IX.

De miraculis Narcissi.

Hoc refer
Niceph.
c. 9. l. 5.

DE hoc Narcisso multa quidem alia stupenda commemorant civitatis illius incolæ, à fidelibus continuâ successione velut per manus sibi tradita. Inter quæ hoc etiam miraculum ab illo editum esse narrant. Fortè in magna Paschæ vigilia oleum ministris decerat. Qua de causâ cum universus populus gravissimo mœnore percussus esset, Narcissum ferunt mandasse iis quibus cura erat lucernas accendere, ut aquam ex quodam propinquo haustam puteo ad se deferrent. Quod ubi dicto citius impletum est, oratione super aquam facta, jussisse dicitur sincera in Christum fide ut eam lucernis infunderent. Quo itidem peracto, ajunt aquam contra morem naturæ suæ, mirabili quadam ac divina virtute in olei pinguedinem esse conversam: ex eoque oleo apud plurimos fratres exiguum quoddam specimen ad memoriam tanti miraculi diutissime ad nostra usque tempora servatum fuisse. Plurima quoque alia de vita & conversatione ejus viri perhibent, memoriâ imprimis digna: inter quæ & illud est. Mali quidam homunciones qui vigorem & constantiam vitæ illius ferre non poterant, veriti ne tandem deprehensi poenas darent utpotè sexcentorum sibi scelerum conscii, prævenire eum decreverunt: structisque insidiis gravissimam ei calumniam asperserunt. Atque ut audientibus persuaderent, Sacramenti religione accusationem firmabant. Unus inter jurandum imprecabatur sibi ut incendio periret, si sciens falleret. Alter ut scævo ac pestilenti morbo corpus absumeretur. Tertius ut luminibus orbaretur. Sed quantumvis jurantibus, nemo ex fidelium

A δὲ ἡλὼν ἠπικρατήσαντα Σεβήρου. Ἀντωνίου
ὁ παῖς διαδέχεται. ἐν τῷ δὲ τῶν κατὰ τὴν
διωγμὸν ἀνδρῶν ἀριθμῶν, καὶ κατὰ τὰς ἐνομο-
γίας ἀγωνίας διὰ περὶ τοῦ Θεοῦ πεφύλα-
μένων, εἰς τίς ὧν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ
ἐπίσκοπον τὸν ἐν Γερουλίᾳ ἐκκλησίας
δηλώσαντα. οἷα ταῖς ὑπερχειρὸς δια-
ψας ὁμολογίας κατὰ τὸν διωγμὸν καὶ τὴν
δηλωθείσης ἐπισκοπῆς ἀξιοῦται. ἐπὶ Ναρ-
σεως ὡς αὐτὸς περὶ τῶν, περὶ τοῦ βίου.

B

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περί τῆς Νάρκισσον ἀρετῆς.

ΠΟΛΛὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα θαυμάσια αὐ-
τοῦ παρρησίας πολίται ὡς ἐκ θαυμάσιων
τῶν κατὰ τὴν ἀδελφῶν, τῶν Ναρκισ-
μνημονεύουσιν ἐν οἷς καὶ τοιοῦτόν τι θαύμα
αὐτῶν γεγονὸς ἰσορᾷ. κατὰ τὴν μεγάλῃ
τῶν Πάσχα διανυκτερίᾳ, τῶν λαῶν φασὶν
διακόνους ἡπικρατῆν. ἐφ' ᾧ τὸ πᾶν πλῆθος
τῶν ἀδελφῶν διαλαλέσας, τὸν Ναρκισσον
τὰ φῶτα θαυμάσια ἔχοντα ἡπικρατῆν, ὡς
ἀνμνήσαντας ἐκ τῶν θαυμάσιων φε-
τος, ὡς αὐτὸν κομίσαι τῶν ἁμαρ-
την κατὰ τὴν ἐπευξάμενον τὸ ὕδαλ, εἰς
κατὰ τὴν λύχνων πίσει τῇ εἰς τὸν Κύριον
θαυμάσια εἶναι ποιησάντων ὅτι καὶ τὸ
θαυμάσιον λόγον διδάσκει θαυμάσιον καὶ
θεῖον μεταβαλὼν εἰς ὕδαλ εἰς ἐλαίον
τῆς τὴν φύσιν. θαυμάσιον τε πλείους τῶν ἀδελ-
φῶν ἡπικρατῆν εἰς ἐκείνους καὶ εἰς ἡμᾶς βου-
χὺ τι δεῖμα τῶν τότε θαυμάσιον φυλαχ-
ναι. ἀλλὰ τε πλείους θαυμάσιον βίον τῶν
δὲ μνήμης ἀξία καταλέγουσιν. ἐν οἷς κατὰ
ὁ δὲ τι. τὸ οὗτον αὐτὸ καὶ σερρόν τι
φασὶν πᾶς ἀνθρωπίνος μὴ οἷοι τε φε-
δεῖται μὴ δίκλιν ὑποχρεῖν ἀλόγως, δια-
μυρία κατὰ ἑαυτοῖς συνειδέναι, συσκε-
καὶ αὐτὸν περὶ τοῦ συρράπτεσθαι. κα-
τὰ τὴν δεινὴν καταλέγουσιν αὐτὸν διαβολῶν. ἐ-
τα περὶ τοῦ ἀρετῶν, ὅσοις ἐ-
καίεν τὰς κατηγορίας καὶ ὁ μὲν ἡμῶν
πόλοιο πυρὶ ὤμνουν. ὁ δὲ ἡμῶν σκαῖα
δαπανηθεὶς τὸ σῶμα. ὁ δὲ τρίτος ἡμῶν
ὁ δὲ πᾶς πηρωθεῖν. ἀλλ' ἐπὶ τῶν αὐτῶν
καί τις ὁμνῶσι τῶν πιστῶν ὡς περὶ τῶν